

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

'VİTAMİN GİBİ' BİR UYARLAMA
ANNA KARENINA

TIM BURTON SUNAR BİR TIMUR BEKMAMBETOV FİLMİ

ABRAHAM LINCOLN VAMPIİR AVCISI

**ŞİMDİ
3D BLU-RAY, BLU-RAY,
DVD VE VCD' DE!**

FİMLER HAKKINDA KONUŞMALIYIZ!

BUGÜNLERDE SİNEMA SEYİRCİSİ GEÇEN YILA GÖRE ARTTI GİBİ CÜMLELER OKUYABİLİRSİNİZ SAĞDA SOLDA...

Evet, toplam seyirci sayısı (yani aslında kesilen bilet sayısı) geçen yıla göre yüzde 1.6 oranında artmış durumda. 2012 yılında Türkiye’de neredeyse 43 milyonu bulan bilet satışı gerçekleşmiş. Bu sayının belli bir kesimi -ki en az yüzde 30’dur bu oran- düzenli olarak sinemaya giden sinemaseverler olsa bir yıl içinde düzensiz sinemaya giden insanların sayısının nüfusun ne kadar altında olduğunu varın siz hesaplayın. Biz hesaplamak istemiyoruz, içimiz acıyor çünkü...

Fransa, 2011 yılında son 45 yılın rekorunu kırmış, tam 215 milyon 600 bin adet bilet satmıştı. Bu sene daha da artmış olması bekleniyor. Tam sayı Ocak ayında belli olur. Bu arada Fransa’nın nüfusu da Temmuz 2012 itibarıyla tamı tamına 65 milyon 630 bin 692... Fransa’da satılan bilet sayısı Fransa nüfusunun 3 katından fazla yani! Bizde ise nüfusun neredeyse yarısı... Yüzde 1.6’lık bir artış oldu diye de seviniyoruz...

Peki bu sene 6.5 milyon bilet satan “Fetih 1453” filmi olmasa bu rakam 40 milyon biletin altında olmayacak mıydı? O zaman şimdi asıl soruyu soralım: Bilet sayısındaki bu yüzde 1.6’lık artış ‘küçük’ bir ilerleme midir? Yoksa başka bir acı gerçeği görmemize engel olan bir detay mıdır?

2013’te durum ne olacaktır? Her sene bir “Fetih 1453” filmi mi yapmak lazım nüfusun yarısı kadar bilet satabilmek için? Geçen yıl ve 2010 yılında 1 milyon sınırını geçen 9’ar tane film varken bu sayı

2012’de 6’da kalmış. Geçen yıl 291 film vizyona girmişken bu yıl 283 film seyirci karşısına çıkmış. En çok bilet satan ilk 6 filmden iki tanesi yabancı film (“Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor” ve “Alacakaranlık Efsanesi: Şafak Vakti Bölüm 2”). “Fetih 1453”ü, “Evim Sensin”, “Berlin Kapları” ve “Sen Kimsin?” takip ediyor. 2011’de 75 yerli filmin bilet sayısı 21 milyonken bu sene 58 yerli filmin sattığı bilet sayısı 20 milyonda kalmış. Bunun 6,5 milyonu zaten “Fetih 1453”e ait... Yani rakamlar hiç iç açıcı değil. Avrupa’da giderek artan (ki yine de analistlerin sinemanın geleceği konusundaki endişelerini gideremeyen bir artış bu) sinemaya gitme eğiliminin Türkiye’de karşılığı maalesef yok!

Nitelik tartışmasına girince daha karamsar bir tablo çıkıyor ki ortaya maalesef 5-15 bin bilet aralığında kalan “Tepenin Ardı”, “Babamın Sesi”, “Simurg”, “Lal Gece”, “Gözetleme Kulesi”, “Geriye Kalan”, “Can”, “Vücut” gibi görülüp tartışmaya değer filmler listenin en altlarında kalıyorlar. Yılın en iyileri anketlerinde adları geçen pek çok film (“Melancholia”, “The Master”, “Sürücü”, “Cosmopolis”, “Utanç”, “Moonrise Kingdom”, “Kevin Hakkında Konuşmalıyız” vb...) 10 bini, 20 bini aşmayan bilet sayılarıyla vizyonlarını tamamlamışlar... Yani bir kez daha Türk sinemaseverlerin film seçme kriterleri, filmlerin sinemalarımızdaki ‘çalıştırılma’ stratejileri, gösterim takvimlerinin doğru bir şekilde düzenlenip düzenlenemedikleri şüpheli bir tablo çıkardı ortaya...

Her şeye rağmen 2012 sinema gündemi açısından çok renkli geçti... Bakalım 2013’te Türkiye sinema sektörünü neler bekliyor, hep beraber göreceğiz...

* Not: Veriler, www.boxofficeturkiye.com’dan alınmıştır...

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS LOGO TASARIM: ERKUT TERLİKSİZ HTML UYGULAMA: BAŞAR UÇUR

KATKIDA BULUNANLAR: T. ARSLAN, O. ÖZYURT, T. ERTÜRK, A. U. UYANIK, Ç. GÜNERBÜYÜK, K. KARŞAN, J. BARIŞ, İ. YURTSEVER, Ş. AYDEMİR

REKLAM İLETİŞİM: EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Aşk (Amour); Anna Karenina; Pi'nin Yaşamı (Life Of Pi); Kıyamet Günü (Lo Imposible); Canım Öğretmenim (Monsieur Lazhar); Medyum (Red Lights); htr2b: Dönüşüm.

21 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, geçen hafta gösterime giren "F Tipi Film"e dair görüşlerini paylaşıyor bu haftaki yazısında.....

24 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Atom Egoyan'dan 'kaybolanlar' üzerine bir başyapıt: "Başka Bir Dünya" (The Sweet Hereafter)... Tunca Arslan imzasıyla.

26 ÖLÜM KARARI

"Kibarca Öldürmek"le (Killing Them Softly) kapımızı çalan Brad Pitt'i Brad Pitt yapan 11 film huzurlarınızda... Janet Barış imzasıyla.

30 LEKELİ ADAM

Gus Van Sant imzalı 'iki kişilik film', ezber bozan yapısıyla ilgiyi hak ediyor: "Gerry"... İlhan Yurtsever imzasıyla.

32 AİLE OYUNU

Olmak İstedğim Yer (This Must Be The Place); Çanakkale 1915.

36 SAPIK

Sinema gündeminden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

AŞK

ORJİNAL ADI Amour

YÖNETMEN Michael Haneke

OYUNCULAR Jean Louis Trintignant,

Emmanuelle Riva, Isabelle Huppert,

Alexandre Tharaud, William Shimell

YAPIM 2012 Avusturya-Fransa-

Almanya

SÜRE 127 dk.

DAĞITIM M3 Film (Bir Film)

Michael Haneke'nin yeni
filminin adı "Aşk"!
Kariyeri boyunca anlattığı
bunca kötücül hikayeden
sonra olacak şey mi?
Endişe etmeyin, Haneke
aslını inkar etmedi ve
anlattığı da bildiğiniz aşk
öykülerinden biri değil...

FİLMİN HEMEN BAŞINDA, GEORGES VE ANNE'İ KONSERDEN EVE DÖNERKEN gösteren bir sahne mevcut. Haneke'nin kamerayı bir toplu taşıma aracında insanları rahatsız etmeden izleyebildiğimiz o güvenli mesafeye yerleştirdiği bir sahne bu ve bizi henüz hakkında hiçbir şey bilmediğimiz iki ihtiyar hakkında düşünmeye sevk ediyor. En az 50 yılı birlikte devirmiş, hayatlarının son demindeki iki insanın hâlâ böylesine sohbet edebilmesine şaşırduğumuz, birbirlerini gerçekten sevdiklerini şüphe götürmeyecek kılan 20 saniyelik bir plan. Haneke'nin Altın Palmiyeli "Aşk"ı bu küçücük sahneki gibi nice anlarla dolu. Sinemada minimalizmin, çoğunlukla yanlış anlaşıldığı gibi tek plandan, müzik kullanmamak veya kamerayı sabitlemekten ziyade, az gösterip çok anlatmakla ilgili olduğunun dersini veriyor film boyunca yönetmen. Kariyerini insanoğlunun kötücüllüğünü incelemeye adanmış bir yönetmenin yekten "Aşk" adını verdiği bir filmle karşımıza gelmesini nasıl karşılamalı? Çoğu zaman varlığından şüphe duyduğumuz, başımızdan geçtiği vakit hiç de filmlerde anlatıldığı gibi bir şey olmadığını bizzat deneyimlediğimiz bu meçhul ruh halinin en sahici halini önümüze sunmaya soyunmuş Haneke. "Aşk bir kendinden vazgeçme halidir" in tam karşılığı, "sensiz hep eksikim" in yaşanmışı. "Aşk" küçücük bir 'oda filmi'. Evden çıkmıyor, asosyal. Geçirdiği inmenin ardından elden ayaktan düşen ve durumu kötüye giden Anne ve ona bakmayı hayatındaki her şeyin önüne koyan Georges'dan başka hiçbir şeyle ilgilenmiyor. Haneke, yaklaşık 10 yılın ardından setlere dönmeye ikna ettiği muhteşem Jean-Louis Trintignant için yazdığı senaryoyu, kendisini büyüten teyzesinin hikayesinden yola çıkarak ve çocukluğunun geçtiği ailesinin Viyana'daki evini aynen modelleyerek yazmış. Gerçi söyleşilerinde kendi hikayesinin filmdekenden farklı geliştiğinin altını çiziyor ama mikroskobik ölçekte bile sahiçilikten ödün vermeyişinin yaşanmışlıkla bir ilgisi olduğunu fark etmemek olanaksız.

Filmler genellikle yüreğimizi kabartan, coşkulu aşk hikayeleri anlatmayı tercih eder ve gerçek hayatta işler hiç de öyle yürümediğinden hep fanteziye meyiletme eğilimindedirler. Haneke aşkın her zaman 'ah keşke' bir duygu olmadığının altını çizerken, sözcükler yerine eylemlerin gücüne odaklanıyor. Georges'un kimsenin üzerine almak istemeyeceği bir vazifeyi en zarif biçimde icra ederken karısına onu ne kadar sevdiğini söylemek gereği hissetmemesi ya da karısının minnetini sözcüklere dökmeye gerek görmemesi bundan. Bıkmadan, her saat sevdiğinin acısını hafifletmek için canını dişine takan Georges'un durumu, "allah kimsenin başına vermesin" le özetlediğimiz hayat gerçeğinin karşılığı. Anne'in sağlığı kötüleştikçe iki kişilik hayat giderek tek kişilik bir mücadeleye dönüşüyor ve Georges'un hayatı da küçülüyor. Zaman geçtikçe Haneke soluk alabildiğimiz yegane yer olan evin salonuna da sokmuyor bizi, tuvalet, yatak odası ve mutfak arasında, gündelik hayatın arafında kalmaya mecbur ediyor.

Haneke, "Aşk" ta seyircinin sinirlerini bozmak oyununu bir adım ileri taşıyor. Georges ve Anne'la geçirdiğimiz onca zamandan sonra dışarıdan gelen her türlü müdahale (çiftin kızları Eva'dan gelmiş olsa bile) en az Georges kadar bizim de sinirimizi bozuyor. Herkesin yapılması gerekenle ilgili bir fikri var. Herkes yapabileceği bir şey olup olmadığını soruyor. Lakin kimse üzerine sorumluluk almak istemiyor. Parasıyla çalışan profesyoneller bile. Burası sözcüklerin anlamsızlaştığı bir eylem alanı. Zaten Georges da kimseden yardım istemiyor. Tam tersi olsa, kendisi hastalanıp Anne ona bakmak durumunda kalsa aynını yapacağını bildiğinden belki de.

"Aşk" ta Haneke'nin anlatımıyla anlatısı birbirini kusursuz tamamlıyor. Giymekten bıkmadığımız aşınmış bir hırka misali tanıdıklık hissi veren bu evde, en mahrem anlarına şahit olduğumuz iki insanı aceleye getirmeden ve hiçbir detayı ıskalamadan anlatıyor yönetmen. Kusursuz sanat yönetiminden aldığı güçle (biz hiç görmüyoruz ama raflardaki kitaplar bile isim

Jean-Louis Trintignant
aksayan bacağından
güçsüzleşmiş sağ eline
kadar 82 yılın bakiyesini
sakinmadan Haneke'nin
kamarasının önüne
serdiği bu filmde
muhteşem oynuyor.

sırasıyla dizilmiş) bizi hikayenin geçtiği eve öylesine aşına hale getiriyor ki filmi izlemiş biri o evde baba evinde olduğu kadar rahat edebilir.

Jean-Louis Trintignant, Bertolucci'nin "Konformist"inde (Il Conformista) aradığı konfora kavuşabilmek için kendinden vazgeçen bir adamı canlandırır. "Aşk"ın açılışında yaklaşık 40 yıl sonra istediği konfora ulaşmış halde buluyoruz onu. Lakin konfor dediğiniz nedir ki? Güzellik bir sivilceye, zenginlik bir kıvılcıma baktığı gibi, konfor da tıkanmış bir damarla tuzla buz olabilir. 82 yaşındaki Trintignant, kariyerine "Aşk"tan daha iyi bir final bulamazdı. Trintignant aksayan bacağından güçsüzleşmiş sağ eline kadar 82 yılın bakiyesini sakınmadan Haneke'nin kamarasının önüne serdiği bu filmde muhteşem. Trintignant'la aşık atmak herkesin harcı değil ve Emmanuelle Riva zorlu görevin altından ustalıkla kalkıyor.

"Aşk" ömrünü sinemanın dışına taşıyan, seyircinin zihninde yaşamaya devam edebilen filmlerden biri. Kahvaltı masasında Georges'un Anne'a çocukluk hatırasını anlatırken söylediği gibi, "Tam olarak ne olduğunu hatırlamıyorum ama hissettiklerimi hatırlıyorum." Seyircinin hisleriyle hiç ilgilenmeyen Haneke'nin duygu yoğunluğunda zirve yaptığı bu filmi, bir araba dayak yemek benzeri bir hisle uğurluyor seyircisini. Zamanla sahneler unutulacak, hatıralar silikleşecek ve "Aşk" aklınıza geldiği vakit karnınıza bir yumru gelip yerleşecek. Yumrulardan korkmayınız... [2]

Ne bir eksik ne bir fazla. Sadece çok iyi değil, tam ve tamam bir filmle karşı karşıyayız.

Dayak yemekten hoşlanmıyor olabilirsiniz, anlayışla karşılarız.

Başlat

Ekstralar

Sahne Seçenekleri

altyazı

filmleri Altyazı ile izleyin
sinema derginiz her ay bayilerde

ANNA KARENINA

BİR KAHRAMAN DÜŞÜNÜN; O KI BÜTÜN KUŞAKLARI KADIN-ERKEK DEMEDEN benzer şekillerde etkilemiş, 'özgürlük'ü 'aşk'la tanımlayan ve tanımladığı bu alan içinde acımasızca köşeye sıkıştırılma da 'sonuna kadar' gitmekten vazgeçmeyen...

Tolstoy'un "Anna Karenina"sı, 1877'deki yayımlanışından itibaren kendine 'örnek kahraman' arayanların birincil duraklarından oldu, olmaya da devam ediyor. Uyarlamalarında son adımsa, yeteneği karşısında önümüzü iliklediğimiz Joe Wright'tan geliyor. İyi ki de ondan geliyor, bu hikayeyi hem stil hem de duygu olarak yedinci sanata taşıyabilecek yeterlilikte fazla sayıda yönetmen olduğunu sanmıyoruz zira.

Ne mi yapıyor Joe Wright bu uyarlamada... Ne yapmıyor ki! Bir kere, "Anna Karenina"nın kışkırtıcı hikayelemeğini kusursuzca aktarıyor. Bütün ahlaki sayıklamalara karşı yiğitçe göğsünü geren başkarakterin dünyasını yansıtırken gereksiz törpüler kullanmıyor, 'isyankar' insan doğasının bugünkü zayıflama trendine uymayı reddediyor. Tıpkı romanda olduğu gibi, karakterlerini yargılamaktan uzak bu yaklaşım, bendimizi çiğneyip aşma coşkusu yaratıyor bizde haliyle. Aynı isme sahip iki adam arasında sürüklenen Anna'nın yazgısı, hayatlarımızın gidişatındaki 'önceliklerimiz' konusunda da düşünmemize vesile oluyor, seçeceğimiz yolun engellerine dair sağlam fikirler veriyor.

Joe Wright'ın hikayenin ruhunu ıskalamadan yaptığı bu uyarlama, tabii ki 'uzman senarist' Tom Stoppard'ın da desteğini arkasında hissediyor. Stoppard, Tolstoy'dan aldığı ışığı sinemayla bütünleştirme aşamasındaki yetkinliğiyle tartışılmaz bir zirveye ulaşıyor. Edebiyat uyarlamalarının gitmesi gereken yönü işaret ediyor bir bakıma.

Oyuncular da bütüne hizmet ederken aksatmıyorlar, ama filme dair sözü edilmesi gerekenlerin başında işin 'stil' boyutu geliyor, ki Joe Wright'ı alnından öpülesi yönetmenler kategorisinde üst sıralara tırmandırıyor bu durum. Disiplinler arası geçirgenliği mükemmel bir kurgu

eşliğinde önümüze getiren sinemacı, tiyatro ile sinema arasındaki alışverişe dayıyor sırtını bu stille. Bir tiyatro oyunu izliyoruz aslında, "Anna Karenina"nın sahnelenmesine tanık oluyoruz. Ama bunu sınırlara hapsedemiyor yönetmen, sahneleme işini doğal mekanlara da taşıyor. Hikayenin iki ayrı toplumsal katmanı arasındaki geçiş de sağlıyor bu tercih. Anna ile çevresinin ilişkilerini 'yapaylık' hissiyatı veren bir sahneleme mantığıyla ele alırken, hikayenin diğer kanadında duran aşkın kahramanlarını (Levin ile Kitty)' doğal' atmosfere taşımayı uygun buluyor. Bu 'karşıtlık', romanda da var olan 'yabancılaşma' efektini vurgulama işlevini de eksiksiz yerine getiriyor.

Dario Marianelli'nin hikayeye adeta Siyam ikizi gibi yapışan müziğiyle de 'ruhu kaba'ran' "Anna Karenina", tabii ki Seamus McGarvey'nin görüntüleriyle bir başka 'güzel' geliyor bize. McGarvey, hiçbir sahnede 'kolay' yolu tercih etmiyor, hikayenin ritmini aksatacak görsel hamlelerden kaçınıyor. Onun enfes görüntülerini Joe Wright'ın kafasındaki 'bütün'e ulaştırıcı Melanie Oliver imzalı kurgu çalışmasıysa her şeyi tamamlayan 'altın vuruş'u getiriyor yamacımıza. Bu yılın hitlerinden "Sefiller"i (Les Misérables) de kurgulayan Oliver, "Anna Karenina"nın beyazperdeye 'doğru' yansımada büyük pay sahibi oluyor sonuçta. Dans koreografileri de genel toplam içinde önemli bir yer tutuyor ve bu 'özel' filmi şahlandıran unsurlar arasındaki yerini alıyor, tıpkı kusursuz sanat yönetimi gibi...

Bu filme dair söyleyebileceklerimizde son cümle diye bir şey yok, ama toparlamaya çalışırsak, tiyatro ve sinemanın nimetlerini aynı potada eriterek Anna'nın 'yalnızlığı'na yeni bir 'yüz' kazandırıyor diyebiliriz. Joe Wright, 'vitamin gibi' nitelemesini hak eden filmiyle yedinci sanatı yüceltmeyi sürdürüyor, sinemanın dur durak bilmeyen doğasını kışkırtıyor bir kez daha.

Sayırsız müthiş sahneden 'at yarışındaki kaza' sahnesini koyalım buraya... O, o.. O neydi öyle!!!

Bürokrasiyi vurgulayan Oblonsky'nin ofisi sahnesinin tekrarlanmasına gerek yoktu sanki!

YÖNETMEN Joe Wright

OYUNCULAR Keira Knightley, Jude Law, Aaron Taylor-Johnson, Kelly Macdonald, Matthew Macfadyen, Domhnall Gleeson, Alicia Vikander, Olivia Williams, Emily Watson

YAPIM 2012 İngiltere

SÜRE 129 dk.

DAĞITIM UIP

Filme dair sözü edilmesi gerekenlerin başında işin 'stil' boyutu geliyor, ki Joe Wright'ı alnından öpülesi yönetmenler kategorisinde bu üst sıralara tırmandırıyor.

PI'NİN YAŞAMI

SİNEMADA ANLATILAN BAZI HİKAYELER ARACILIĞIYLA, HİÇ BÜYÜMEK İSTEMEYEN çocuk yanımız saf bir neşeyle varoluşumuzun tadını çıkarırken, aynı zamanda da ruhumuzun tekamül sürecini besler. Aklımızın kalbimizle kucaklaştığı düş evrenlerinin perdeden her yansıması, kafamızdaki soruların yanıtlarını arama serüvenimiz olarak da tanımlayabileceğimiz hayatımıza pozitif bir katkıda bulunur. Kimi yönetmenler de, içimizde saklı çocuğun kaygısız masumiyetini canlandırırken, görmezlikten gelip ihmal ettiğimiz gerçekleri anımsatarak kalbimizin iyiliğine inanmamıza aracı olurlar. Birbirinden çok farklı kültürler, hayatlar, öyküler arasında dolaşan Ang Lee gibi.

Kanadalı yazar Yann Martel'in 2001'de yayımlanan romanından uyarlanan "Pi'nin Yaşamı", Lee'nin on ikinci filmi. Ve Lee, iyiliğin de kötülüğün de içimizde saklı olduğunu ve tercihimizi hangisinin gücüne inanmayı seçeceğimizin belirleyeceğini, müthiş bir yolculuk sonrası, son söz olarak söylüyor.

İnanmak! Sihirli sözcük bu ve öykünün kahramanı Pi Patel'in bu olağanüstü serüveninde hayatta kalma savaşından vazgeçmemesinin altında yatan güç de, inanmak!

Adının kökeni Fransa'daki bir yüzme havuzu olan Piscine Molitor Patel'den gelen Pi, Hindistan-Pondicherry'de geçen çocukluğu boyunca arayış içindeydi. Farklı semavi dinlere, Hinduizm'e, çok sayıda tanrıya, bilime ve babasının hayvanat bahçesindeki, esir kaldığı demir parmaklıklar arkasında gözlerini ona diken Bengal kaplanı Richard Parker'ın vahşi doğasına ve bir ruhu olduğuna inandı. Ancak soruları daha da çoğaldı.

Babasının, politik çalkantılar ve bozulan ekonomik durumlar nedeniyle ailesini Kanada'ya göç ettirme kararının ardından, satacakları hayvanlarla kendini Pasifik'te ilerleyen bir Japon gemisinde bulan Pi, fırtınayla birlikte her şeyini kaybeder. Artık anne, babası, kardeşi ve hayvanlar yoktur! Gemi batıp da bir kurtarma sandalında, ayağı sakatlanan zebra, sırtlan, orangutan ve son anda aralarına katılan Richard Parker'la baş başa

kaldığında, besin zinciri yasaları da hemen işlemeye başlar... Cankurtaran aparatlarıyla yaptığı, su üstünde kalmasını sağlayacak başka bir düzeneği sandala bağlayıp onun üzerinde beklemeye başladığında, doğaldır ki baş başa kalacağı Richard Parker'la birlikte yolculuklarının 227 gün süreceğini tahmin edemiyordur.

"Pi'nin Yaşamı", bir adam ve kaplan dostluğunu anlatan Disney filmi değil! Yaradılışı gereği kendisini av olarak gören üç yüz kiloluk kaplana karşı; bilimsel bilgilerini, içgörü ve sezgilerini, hatta korkularını kullanarak, besin zincirinin en tepesinde insan türünün olduğu gerçeğini okyanusun ortasında da ispatlayabilen bir genç erkeğin olgunlaşma hikayesi.

Pi'nin, bu kaybolduğu dünyada Tanrı'nın varlığını ararken terbiye ettiği ve istese bir noktadan sonra ölüme terk edebileceği kaplanı da neden hayatta tutmaya çalıştığı sorusunun yanıtı, aslında dinsel öğretilerin nihai amacını da kapsıyor. Yanıt, kusursuz, mükemmel, olağanüstü güzellikte yaratılmış doğaya ve bir parçası olan canlılara, en akıllı varlık insanın sunması gereken saygıyı gösteren Pi'nin, kalbinde iyiliğe inanması.

Lee, üç boyutlu anlattığı bu yolculuğu görsel anlamda öyle zenginleştirmiş ki, bu estetik şölen seyircinin hayranlığını kazanmanın yanı sıra, hatta belki ondan da önemli biçimde içeriğe katkı sağlıyor. Yaşam boyunca somut olarak karşılaştığımız güzelliklerin, soyut kavramlarla beslendikleri mucizevi görüntüler bunlar ve evet, inanıyoruz... Pi'nin -1978'de geçtiği bilgisi iliştilen- hikayesindeki her şeye inanıyoruz. Bu ilk filmde, 'rehberi ve ustası' Lee'yle yürekten bir ilişki kuran Suraj Sharma'nın performansı ile görsel etkilerdeki ana şirket, yapım ortağı da olan Los Angeles merkezli "Rhythm & Hues Stüdyosu"nun çıkardığı işin, inanmamızdaki değerli katkılarının altını kalınca çiziyoruz.

Tehlike altındaki türler arasında olan ve sayıları beş binin altına düşen Bengal kaplanlarına yönelik kamuoyu ilgisi uyandırabilir.

Bir filmde olumsuzluk bulmama hakkımı -ilk kez- kullanıyorum.

ORJİJİNAL ADI Life Of Pi
YÖNETMEN Ang Lee
OYUNCULAR Suraj Sharma, Irrfan Khan, Rafe Spall, Adil Hussain, Tabu, Gérard Depardieu
YAPIM 2012 ABD
SÜRE 127 dk.
DAĞITIM Tigon

Bu, bir adam ve kaplan dostluğunu anlatan Disney filmi değil! Üç yüz kiloluk kaplana karşı insanın üstünlüğünü gösteren bir gencin olgunlaşma hikayesi.

KIYAMET GÜNÜ

KIYAMET GÜNÜ"NÜN EN BÜYÜK KUSURU, ELE ALDIĞI O 'BÜYÜK FELAKET'İN öncesine hiç zaman ayırmayıp sonrasına odaklanması... Çünkü film bir an önce 2004'te yaşanan ve büyük kayıplar verdiren tsunami felaketine koşturuyor bizi. "Kiyamet Günü" üç erkek çocuk ve bir karı-kocadan oluşan Bennet ailesini bize ilk kez tatile gittikleri Tayland'a gelen uçağın içindeki küçük korkmak-korkmamak diyaloguyla tanıtıyor. Sonra da ailenin odalarına yerleşmesiyle onları takip ediyoruz. Sonra da havuzbaşındaki küçük bir sahnede karı-koca, sonrasında hiçbir isimize yaramayacak bir detay hakkında konuşuyorlar.

Bunların arasında zaman zaman denizden karaya doğru 'özel' bir bakış var... Sanki denizden birileri karadakilere gözlüyor... Sanki seyirciler her an sıkılıp kalkıp gidecekler diye bir korku, bir telaş var da "kalkmayın, geliyor az kaldı" diyor film. Yine felaketin öncesi ve sonrasında kamera bazen gökyüzüne de bakıyor. Bir gece önce gökyüzüne bırakılan fenerler, dolunay, yıldızlar ve bulutlar sürekli bir "Tanrı sizi izliyor" vurgusu yapmakta...

Tsunami sahnelerinde gerçekleştirilen büyük ustalık ve hassasiyet, tsunami sonrasında pek gösterilmemiş. Bu kadar büyük ve korkunç bir felaketi yaşayan ülkenin (Tayland'ın) kendi insanlarıyla pek empati kurmuyor film. İkinci büyük kusuru da bu oluyor zaten. 'Beyaz' bir karı koca ve diğer Avrupalı turistlerin etrafında dolaşarak kamera daha çok. Kendi ülkelerindeki felakette figüran gibi kalmışlar Taylandlılar...

Tsunaminin yarattığı büyük sel sonucu aile ikiye bölünüyor. İki küçük oğlanla kalan baba Henry ve büyük oğlanla kalan anne Maria'nın birbirlerine ulaşma çabalarının filmini izliyoruz biz. Henry'nin yanına ailesini arayan başka bir adam da katılıp bir süreliğine ama o da Avrupalı bir turist ve üstelik hikayesi sonlanmıyor da...

Bu felaketten sonra arayış hikayesi gerektiğince zengin bir dramatik ağıla donatılmayıp, tamamen bambaşka meselelerde takılı kalmış. Ergenliğinin başındaki büyük oğlan Lucas'ın anne sevgisini yeniden keşfetmesi için

böyle felaketli bir tatil yaşaması gerekiyormuş mesela! Film, Lucas'ın anne kıymetini bilmesi ve ona sıkı sıkı sarılmasına harcadığı emeği başka bir yan hikayeye harcarsa daha hayırlı bir iş yapacak mesela. Bir ara Henry iki çocuğunu diğer kazazedelere emanet edip eşini aramaya çıkıyor. Ama çocuklar ne hikmetse bir kamyonu doluşturulup bilinmeyen bir yere götürülüyorlar. Nereye ve nasıl olduğunu hiç anlamıyoruz. Yolda çocuklardan birinin çişi gelmesi film bitemeyecek, olaylar ve karakterler bambaşka yerlere gidecekler neredeyse!

"Yetimhane" (El Orfanato) ile duyarlı ve parlak bir gerilim filmine imza atarak çıkışını yapan İspanyol yönetmen Juan Antonio Bayona filmin görsel dünyasını başarıyla kuruyor gene... Bize o tsunamiyi net bir şekilde yeniden canlandırıyor... Televizyonda izlediğimiz görüntülerin içine girmemizi sağlıyor. Ve en önemlisi sele kapılmanın nasıl bir şey olduğunu da inanılmaz bir gerçeklik duygusuyla aktarıyor ki filmin en iyi yaptığı şey de tam bu. Başka iyi yaptığı şey de ortaya bir kahraman ya da kahramanlık çıkarıp bir felaket filmi klişesine sığınmıyor. Kahramanlık bu trajedi anlarında birbirleriyle empati kurabilen insanların yaptıkları yardımlarda aslında. Ve film de aslında bunun filmi bir anlamda. Ama yine de bu 'gerçek' hikayenin daha sinematografik ve daha doyurucu anlatılabilmesi mümkünmüş ki senaryo maalesef yetersiz kalmış. Bu yetersizlik yüzünden Geraldine Chaplin'in görüldüğü o tek sahnede yıldızlar üzerinden verdiği yaşam-ölüm ilişkisi temalı replikleri de havada ve eklektik kalıyor.

Senaryonun yetersizliği yüzünden, Hint Okyanusu'nda gerçekleşen ve tarihin en büyük depremlerinden birinin yol açtığı, sonucunda da 200 binden fazla insanın öldüğü büyük bir facia, yaşanan kötü bir şey yüzünden rezalet geçen bir tatil gibi anlatılmış oluyor en nihayetinde... [1]

Sel sahnelerinin gerçekçiliğinin yanı sıra Naomi Watts'ın gerçekten de çok acı çekiyor görünmesi...

Tayland'daki tsunami Eastwood'un "Hereafter"ında da teknik olarak iyi çekilmişti ama onda da sonrası çok arızalıydı...

ORİJİNAL ADI Lo Imposible
YÖNETMEN Juan Antonio Bayona
OYUNCULAR Naomi Watts, Ewan McGregor, Tom Holland, Samuel Joslin, Oaklee Pendergast, Geraldine Chaplin
YAPIM 2012 İspanya
SÜRE 114 dk.
DAĞITIM Tiglon (Fida Film)

21. yüzyılın şimdilik en büyük felaketlerinden birinin yarattığı büyük etkilerini, Noel tatili mahvolmuş bir aile üzerinden anlatmak mı? Şaka yapıyor olmalısınız.

CANIM ÖĞRETMENİM

ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ İLİŞKİSİNİ ANLATAN FİLMLER SEYİRCİDEN HEP İLGİ GÖRDÜĞÜ gibi, bol miktarda duygusallık da barındırır. Sidney Poitier'li "Sevgili Hocamız" (To Sir, With Love, 1967), Sadri Alışık'ın döktürdüğü "Paydos" (1968), çoktan Robin Williams'in en iyileri arasına girmiş "Ölü Ozanlar Derneği" (Dead Poets Society, 1989), Michelle Pfeiffer'in adeta dışı Sidney Poitier olduğu "Sakıncalı Düşünceler" (Dangerous Minds, 1995) uzayıp giden listenin üst sıralarında yer alır. Bazen de iş komediye döner, zamanlar üstü bir klasiğe dönüşür; "Hababam Sınıfı" serisi gibi.

Kanada sinemasından çıkagelen "Canım Öğretmenim", başta andığımız duygusal türden filmlerin izinden giden ama konuyu köpürtüp gözyaşı döktürmek yerine mesafeli bir anlatımı tercih eden, en önemli referansı ise yabancı film kategorisinde 2012'de Oscar'a aday gösterilmesi olan, seyre değer bir çalışma. Benzer filmlerden farkı, 'arızalı öğrenci' hikayesine hiç girmemesi. Hepsı çalışkan gözükken, iyi ailelere mensup, kurallarla kuşatılmış, 'itiraz'ı olmayan öğrenciler.

Film, 11-12 yaşında çocukların devam ettiği bir okulda, sevdikleri bir kadın öğretmenin kendini asmış halde bulunmasıyla başlıyor. Öğrenciler başta olmak üzere herkes bu travmayı atlatmaya çalışırken, Cezayir'den sığınmacı olarak Kanada'ya gelmiş Bachir Lazhar, okul yönetimine öğretmenlik yapmak için başvuruda bulunuyor. Adının 'müjde veren', soyadının 'şanslı' anlamına geldiğini öğrencilerine ilk derste açıklayan Mösyö Lazhar'ın aslında pek de 'şanslı' olmadığını öğreniyoruz çok geçmeden. Cezayir'de, yazdığı yazılar ve düşünceleri sebebiyle tehdit edilen, sonunda bir kundaklamada öldürülen karısının acısı ve can korkusuyla buraya sığınan Mösyö Lazhar, bir yandan kendi travmasıyla öte yandan kendini asan öğretmenlerinin acısıyla baş etmeye çalışan öğrencilerle yeniden 'normal' hayata dönmeye çalışıyor. Oysa Kanada da sandığımız kadar 'normal' gözüküyor bu hikayede. Dünyanın en iyi eğitim sistemlerinden birine sahip olan Kanada'da, öğretmenlerin öğrencileri ile her türlü

'bedensel' teması kanunlarla yasaklanmış durumda. Hafif bir el hareketiyle öğrencinin kafasını itirme, üzülürken kucaklayıp sarılma, sevinç anında yanaktan öpme, hatta neredeyse tokalaşma bile yasak. Bir ara öğrencilerin 'alay etmek' için Mösyö Lazhar'a ettikleri "Burası Suudi Arabistan değil" lafı dönüp dolaşıp, belki bu kurallarla oradan beter hale gelmiş Kanada'yı vuruyor. Nitekim kendini asan öğretmenin asıl intihar sebebi anlaşılamasa da, bir öğrenci, kendisine sarıldığı için öğretmeni ihbar ettiğini söylüyor. Öte yandan ölen öğretmenin hayat arkadaşı, okula gelip eşyalarını alma zahmetinde bile bulunmuyor. Dahası, ölüm olayından sonra okula uğrayıp ne olup bittiğini soran bir aile yakını ya da arkadaşı da yok gibi mevtanın. Yoksa intiharın sebebi bütün bu 'yalnızlaşma' mı? Yıllardır dile getirilen 'insanın kendine ve herkese yabancılaşması'nın ne olduğunun resmini çekiyor sanki "Canım Öğretmenim"; bize Batı ve Doğu toplumlarındaki 'arızaları', 'açmazları' göstermeye çalışıyor. Doğuda dinî inançlar ve ahlak kuralları insan insana teması yasaklarken, Batı'da da kanunlarla bu yola giriliyor. Ki filmin final sahnesi de bu saçmalığa şamar indirir gibi...

Altı çizilen bir başka konu da 'veda'nın önemi. İntihar eden öğretmen kimseye 'veda' etmeden göçüp giderken, bir ara Mösyö Lazhar'ın da okuldan uzaklaştırılması gerekiyor. O da öğrencilerinin son kez dersine girip 'veda' etmeyi talep ediyor. Hızla akan günlük yaşamda, 'vedalaşmak' gibi, unutmamamız gereken davranışlar olduğunu düşündürüyor bu bölümler...

İF İstanbul'da gösterilen "Vallahi Ben Yapmadım" (C'est Pas Moi, Je Le Jure!, 2008) ile adını duyuran Philippe Falardeau, Oscar yarışına kadar giren bu filmde melodrama kaymadan hikayeyi dengede tutmayı ve gayet yerinde bir final yapmayı da başarıyor.

Zeytin ağacı ile krizaltin hikayesi, hem finale hem de filme damgasını vuruyor.

Karakterlerin derinine inilmemesi, onlar adına üzülmemize ve özdeşleşmeye engel.

ORIJİNAL ADI Monsieur Lazhar
YÖNETMEN Philippe Falardeau
OYUNCULAR Mohamed Fellag, Sophie Nélisse, Émilien Néron, Marie-Ève Beauregard, Vincent Millard
YAPIM 2011 Kanada
SÜRE 94 dk.
DAĞITIM M3 (Kurmaca Film)

Kanada sinemasından çıkagelen film, konusunu köpürtüp gözyaşı döktürmek yerine mesafeli anlatımı tercih eden bir öğretmen filmi.

MEDYUM

FİLM ADLARI, DİKKAT EDİLECEK NOKTAYI İŞARET ETTİKLERİNDEN, İSTER İSTEMEZ seyre bambaşka bir yön verebiliyor. Enteresan bir örnek, "Red Lights" (kırmızı ışıklar) nere, "Medium" nere mesela. Dünyanın çeşitli ülkelerinin de kiminde kırmızı ışıklar mealinde, kiminde psişik, paranormal güçlere işaret eden adlarla gösterilmiş.

Medium kelimesinin ise, kendisinin macerası bir garip zaten. Batı kökenli olduğu, ruhlarla konuşmaya işaret ettiği halde, çoğunlukla onların medyum demediği her türden psişik olanla ilgili kişiler için kullanma eğilimindeyiz. Örneğin bu filmin adının kastetmesi gereken medyum Simon Silver, paranormal işler yapmak, kaşık bükme, zihin okumak iddiasında. Yıllar önce bu işleri bırakmış olan Silver (Robert De Niro) ile, onun şarlatan olduğuna inanan bilim insanları takımı (Sigourney Weaver ile Cillian Murphy) arasındaki 'kim haklı' yarışına seyirciyi de davet etmek, anafikir. Yani, seyirciyi kırmızı ışıkların esrarından bir karakterin öyküsüne odaklanmaya çağıran isim, onun işinin teferruatını da önemsemiyor. Metafizik var diyor, film onunla ilgili.

Metafizikle ilgili film alışık olunmayan bir durum değil. Dünyada genel olarak bilimden, akıldan uzaklaşıp mistik olana meyletmenin revaçta olduğu bir dönemde, sinemanın duruşu bazen açıkça, bazen utangaçça, buna paralel. Bir yandan, döne döne "Sana tanrının varlığını ispatlayayım" derindeki "Pi'nin Yaşamı" (Life Of Pi) emsal, ihmal edildiğine inanılan dindarlığı canlandırmak, bir yandan "Bulut Atlası" (Cloud Atlas) gibi 'iktidara isyana selam göndereyim ama insanlık tarihini de mistik bağlarla birbirine bağlanan bir döngüye indirgeyiveririm' tipi uyanıklıklar, çağın sinemasında âdet.

"Medium"daki numara da şöyle, filmin daha ilk sahnesinde gördüğümüz şarlatanları açığa çıkaran bilim yanlısı timin anlayışı, önce bir seyirciyi kendine çekiyor. Pek politik, katılıktan da uzak Dr. Matheson, "Hayır" diyor, "30 yıldır paranormal olduğu iddia edilen olayları araştırıyorum, keşke açıklayamayanını bulsam".

Şu da çok anlamlı, bunlar bilimci ve karşılarında bütün uyduruk işlerle uğraşanların sesi o kadar çok çıkıyor ki, dünyanın en mantıklı şeyini de söyleseler deli muamelesi görüyorlar. Tanıdık gelirse, o da sizin bileceğiniz iş.

Gözleri görmeyen Robert De Niro'nun Simon Silver'ı orada ortaya çıkıyor, çok meşhur, çok efsane, uzun aradan sonra sahneler dönen, hiç de bir açığı yokmuş gibi davranan 'medyum' olarak. Silver'ı araştıranlar üstündeki lanet, zaman zaman ölümle bile sonuçlanmış. Doktor üstüne gitmeye isteksiz ama yaveri Cillian Murphy çok hevesli. Araştırsın mı, araştırmayın mı, adam gerçek miydi, şarlatan mıydı derken, merak eden seyircinin tadını kaçırmadan söyleyelim, cevap, biraz fos. İşler oraya tırmanana kadar, filmin başındaki bilim haklıdır, etrafta ne çok şarlatan var tonu giderek kısıyor. Nihayet, o kırmızı ışıklara ne olduğu sorusu hop, metafizikten kuşku duyuyor gibi yapan film tarafından açığa kavuşturuluyor. Kazanan medyumların takımı mı, eh kaybeden olduğu söylenemez. Hadi metafiziğe bakışı onun olsun, tatmin edici olsa bari. O da yok. Yönetmen Rodrigo Cortés'in klostrofobik ve ilginç filmi "Toprak Altında"daki (Buried) gibi, seyircinin dikkatini bu gizemle canlı tutması pek güç. Koparıp sıkması epey olası, ölümleri doğru dürüst açıklamayarak asıl sorunun üstünde duruyor bile sayılmaz. Bu tatsız, ruhsuz medyum gösterisinde oyunculuklar yine olabildiği kadar dikkate değer. Robert De Niro'yu görme engelli bir medyum olarak izlemek tuhaf ve eğlenceli tabii. Sigourney Weaver akılla iş gören soğukkanlı bir kadın olmayı kendine yakıştırıyor. İçten pazarlıklı rollerin oyuncusu Cillian Murphy de şaşırtıcı derecede düz. Bir not Elizabeth Olsen için düşmeli, meşhur Olsen ikizlerinin küçük kardeşi, doktorun öğrencisi gibi epey etkisiz bir yardımcı rolde bile, odaya girdiği anda dikkati çekmeyi başaran bir genç kadın kendisi.

Film kendini ciddiye almadığı zamanlar, özellikle De Niro ile, daha bir lezzetli.

Genel yavanlık bir yana, sonu en olmamış kısmı. O kadar yol boşa gidilmiş gibi.

ORİJİNAL ADI Red Lights
YÖNETMEN Rodrigo Cortés
OYUNCULAR Robert De Niro, Cillian Murphy, Sigourney Weaver, Elizabeth Olsen, Joely Richardson, Toby Jones, Leonardo Sbaraglia
YAPIM 2012 İspanya-ABD
SÜRE 113 dk.
DAĞITIM Pinema

Yönetmen Rodrigo Cortés'in, önceki filmi "Toprak Altında"daki gibi, seyircinin dikkatini bu gizemle canlı tutması pek güç. İzleyeni koparıp sıkması epey olası.

HTR2B: DÖNÜŞÜM

YÖNETMEN Osman Evre Tolga

OYUNCULAR Teoman Kumbaracıbaşı,
Ahmet Somers, Damla Özen, Şamil Kafkas,
Canan Maktal, Tuğrul Tüfek

YAPIM 2012 Türkiye

SÜRE 101 dk.

DAĞITIM Medyavizyon (Kara Film)

Filmin farklı yanı,
'dini-motifler' yerine
'bilimsel' motiflerden
yola çıkması. Gerisi
benzerlerinden farksız.

GELENEKLERİMİZ VE YERLEŞİK
KABUSLARIMIZ SAĞ OLSUN SON
yıllarda bir düzineye yakın 'dinî motifli'
korku filmi izlemiştik. Osman Evren

Tolga'nın ilk filmi olan "htr2b: Dönüşüm" ise onlardan biri değil. Gerçeklik duygusu üzerine kendi komplo teorilerini kuran yönetmenimiz, karşımıza daha çok son yıllarda yükselişte olan Fransız istismar sinemasından etkilenmiş gibi görünen, şiddeti hem bir araç hem de bir amaç haline getiren ve rahatsız edici olmak için oldukça çabalayan bir film çıkarıyor karşımıza.

"htr2b: Dönüşüm", muhtelif deneylerle 'htr2b' isimli öfke geni tetiklenen insanların, müşahade altında tutuldukları yerden kaçarak etraflarına saçtıkları dehşeti anlatıyor. Cümlesi de bunun üzerinden kurulan film, kötülüğün insanın doğasında mevcut olan, sadece bir gün açığa çıkmayı bekleyen bir olgu olduğundan bahsederek Haneke'nin düşünsel dünyasına selam çakıyor.

Osman Evre Tolga'nın tüm film boyunca şiddet kavramını seyirciden hiç esirgemeyerek kağıt

üzerinde cesur bir işe imza attığından bahsedebiliriz. Ancak istismar sinemasının risk yaratan harcı bu cesareti kimi zaman amaçsız bir rahatsız ediciliğe dönüştürebiliyor. Örneğin bir bebeğin acımasızca katledilişini göstermek, filmin ayarsız dürüstlüğüne koşut gidiyor olsa da hassas seyirci üzerinde kalıcı bir tahribat yaratabilir.

Teknik anlamda yaşadığı sorunlar saymakla bitmeyecek olan filmin akıllara zarar bir görüntü kalitesi var. Tecrübeli bir görüntü yönetmeninin ve iyi bir 'renk düzeltme' operasyonunun eksikliği bariz bir şekilde göze çarpıyor. Özellikle gündüz çekilen sahnelerdeki görsellik, izleyeni filmin çamurlanmış bir kopyasını izlediğine ikna edebilir.

İçerdiği ayarsız şiddete rağmen akılda kalır bir yanından bahsedemeyeceğimiz filmin Türk korku sinemasına ekleyeceği yeni bir tuğla yok.

Yönetmen, kimi sahnelerde maharetli olduğunu hissettirebiliyor.

Filmin bir post-produksiyon aşamasına tabi tutulduğundan şüpheliyiz.

ANNA KARENINA

AŞK

KIYAMET GÜNÜ

Pİ'NİN YAŞAMI

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
ANNA KARENINA		★★★★		★★	★★★★★	
AŞK		★★★	★★★	★★★★★	★★★★	
CANIM ÖĞRETMENİM		★★★				★★★★
HTR2B: DÖNÜŞÜM		★★		★★	★★	★★
KIYAMET GÜNÜ		★★★		★★★★	★★★★	★★
MEDYUM				★★	★	
Pİ'NİN YAŞAMI		★★★★★		★★★★★	★★★★	
AÇLIĞA DOYMAK	★★				★★	
BEKARLIĞA VEDA					★★	
CHERRY'NİN HİKAYESİ	★★★		★★		★★	
ÇALINTI HAYAT					★★★★	★★★★
ELVEDA KATYA		★★	★★★	★★	★★	
EVRENİN ASKERLERİ: İNTİKAM GÜNÜ		★★				
F TİPİ FİLM			★★★★★			
GÖRÜNMEYENLER				★★	★	
HOBBİT: BEKLENMEDİK YOLCULUK	★★★	★★★★★		★★★★	★★	★★★★★
JACK REACHER	★★			★★★★	★★	
KİBARCA ÖLDÜRMEK			★★★	★★★★	★★★★	★★★★★
OPERASYON: ARGO	★★★★★		★	★★★★	★★★★	★★★★
SEN DÜNYAYA GELMEDEN					★★	
SİMURG		★★★★	★★★★		★★★★	
TEPENİN ARDI	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★	
UÇUŞ	★★		★★	★★★★	★★	★★★★
ÇANAKKALE 1915	★★	★★	★★	★★	★	
OLMAK İSTEDİĞİM YER	★★★★	★★★★		★★★★	★★★★	★★★★

F TİPİ, 'CEZAEVİ' DEĞİL 'DELİRTME MERKEZİ'DİR

Bu insanlık dışı ve öncelikle muhalif politikacılara, sanatçılara, gazetecilere, aydınlara reva görülen uygulamaya karşı mücadeleye destek verenlere, özellikle de F Tipi'nin asıl amacını, yani gardiyanları bile 'delirtme merkezi' olma işlevini teşhir ettikleri için teşekkür ediyorum.

MICHEL FOUCAULT, ÜNLÜ KİTABI "HAPİSHANENİN DOĞUŞU" NDA, SUÇU KISA SÜREDE SABİT GÖRÜLEN 'ZANLILARIN'

korkunç işkencelerden sonra el ve ayaklarının kesildiği, bedenlerinin kızgın demir ya da yağlarla dağlandığı, bedenden geriye kalanların da farklı yönlerle sürülecek atlara bağlanıp parçalandığı, dolayısıyla 'suçlunun' uzun süreli barındırılacağı mekanlara, yani hapishanelere ihtiyaç duyulmadığı dönemleri anlatır. Sonra 'modern hapishanenin' tarihine geçer. Suçlular artık canavarca ve azap çektirme esasına dayanan yöntemlerle değil, 'insanlığa saygı' amacıyla, 'yasalar doğrultusunda', kapalı bir yerde çekerler cezalarını. Beden, işkence edilecek, acı çektirilecek bir şey olmaktan çıkmıştır görünürde; hedef öncelikle 'suçlu bedeni' kontrol edebilmektir. Foucault'ya göre hapishane, sistemin psikoloji, psikiyatri ve kriminolojiyi kullanarak, bedenini hapsedtiği suçlu bireyi 'islah etme-iyileştirme' amacından doğmuştur, 'insanlığa saygı' söylemi ise tabii ki baştan sona sistemli bir kandırmacadan ibarettir.

Almanya'dan ABD'ye, Fransa'dan Türkiye'ye dek, 1970'lerden bugüne Batı dünyasında Foucault'nun tanımadığının da ötesinde bir 'cezaevi' uygulaması yaşandığı, 'hapishane' kavramının yalnızca bir sözcük değişikliğinden ibaret olmayan şekilde 'cezaevi'ne dönüştüğü malum. 1990'ların sonundan itibaren ısındıra ısındıra ülkemizde de tartışılan, önce 'Türk Tipi Cezaevi' olarak tanımlanan ve nihayetinde 'F Tipi Cezaevi' olarak 10 yılı aşkın süredir gündemimizde bulunan bu mekanların, birer 'hapishane' ya da hatta 'cezaevi' olmanın çok ötesinde, birer 'delirtme merkezi' olarak kullanılacağı çok belliydi ve ilk günden itibaren dile getirildi.

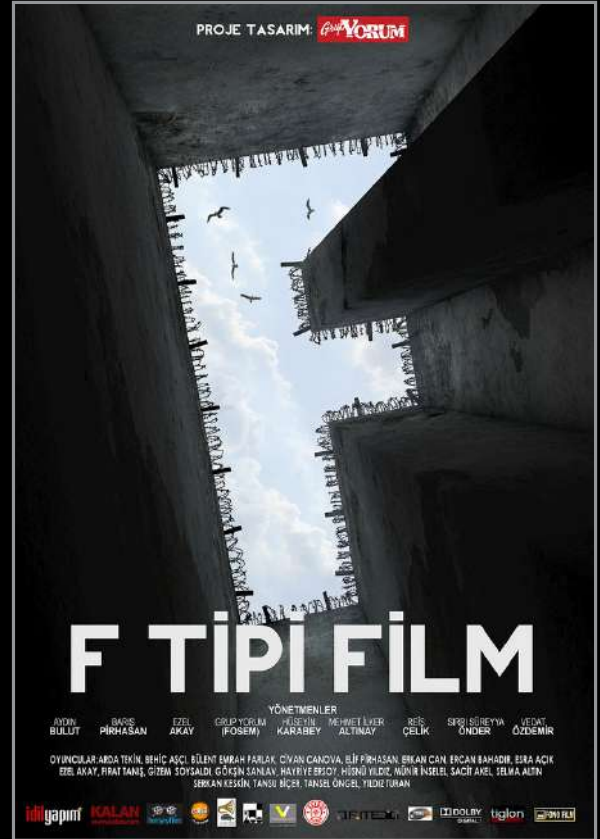
Öyle ki F Tipi'nin fikir annesi ve 'gizli kahramanı', 'Yargı Adaleti ve İnfaz Planlamacısı, Uzman-Danışman' sıfatıyla uzun yıllar ABD'de çalışan Melda Türker hanımefendi bile en sonunda, biraz da

sorumluluktan kurtulmak amacıyla olabilir, "F Tipi cezaevlerinin Türkiye'nin kanayan yarası haline gelen cezaevlerindeki problemleri çözmesine imkan yoktur. 70 bin tutuklu ve hükümlü var, F Tipi cezaevleri dört bin kişiyi ilgilendirmektedir. Siyasi bir uygulamadır... Köktenci bir cezaevi reformu atağı değildir... F Tipi cezaevleri şimdilik münferit bir binanın sisteme adapte edilmesiyle bazı mahkumların kontrol altına alınması düşüncesinden yola çıkılan bir mimari tasarıdır" demek zorunda kalmıştı. Türker'e göre en azından dört bin mahkum söz konusu edildiğinde 'teorik olarak mükemmel ama uygulamada birtakım aksaklıkların yaşanması kaçınılmaz olan' bu uygulamanın, mahkumların ve akla hayale sığmayacak biçimde tutukluların da kişiliklerini ele geçirme ve yok etme, sonrasında da delirtme amacıyla devreye sokulacağı, dönemin Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk dahil, herkes tarafından biliniyordu. O nedenle uygulamaya karşı direniş de direnişin bastırılması da çok sert oldu.

'İyileştirme' denen şeyin 'sakatlama, kötürümleştirme', 'Hayata Dönüş' denen şeyin can alma, 'insanlığa saygı' denilen şeyin de 'tecrit' olduğu o gün bugündür çok net biçimde anlaşılmış durumda.

Yönetmenler Aydın Bulut, Ezel Akay, Barış Pirhasan, Hüseyin Karabey, Mehmet İlker Altınay, Reis Çelik, Sırrı Süreyya Önder, Vedat Özdemir ve Grup Yorum...

Oyuncular Arda Tekin, Behiç Aşçı, Bülent Emrah Parlak, Civan Canova, Elif Pirhasan, Erkan Can, Ercan Bahadır, Esra Açık, Ezel Akay, Fırat Tanış, Gizem Soysaldı, Gökşin

Sanlav, Serkan Keskin, Tansu Biçer...

Ve "F Tipi Film"e emeği geçen herkes... Bu açık seçik gerçeği bir kez de beyazperde aracılığıyla dile getirdikleri için kutlanmalılar.

Filmin ayrıntılı bir eleştirisi Arka Pencere'nin bir önceki sayısında Kaan Karsan tarafından kaleme alındı. Ben yalnızca bu insanlık dışı ve öncelikle muhalif politikacılara, sanatçılara, gazetecilere, aydınlara reva görülen uygulamaya karşı mücadeleye destek verenlere, özellikle de F Tipi cezaevlerinin asıl amacını, yani gardiyanları bile 'delirtme merkezi' olma işlevini teşhir ettikleri için teşekkür etmekle yetiniyorum.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

BAŞKA BİR DÜNYA

Russell Banks'in romanından uyarlanan Atom Egoyan imzalı "Başka Bir Dünya" (The Sweet Hereafter, 1997), bir insanın başına gelebilecek felaketler içinde, çocuğunun ölümünden daha korkunç şey olup olamayacağını sorgulayan, acı dolu, allak bullak edici bir film.

DÜNYA MASAL KÜLLİYATININ EN TUHAF VE İNSANA ÜRPERTİYLE BİRLİKTE TEKİNSİZLİK DUYGUSU YAŞATAN ÖRNEĞİDİR "FARELİ

Köyün Kavalcısı". En ürküntü verenleri dahil, hiçbir masala benzemez. Diğerlerine yetişemediği için geride kalan sakat çocuk hariç, tüm çocukları peşine takıp bilinmeze götüren Hamelin Kavalcısı'nın, aslında verdikleri sözü tutmayan ebeveynlerden korkunç bir intikam aldığı, sonradan dank eder. Koltuk değnekli çocuk "Arkadaşlarım gittiğinden beri bizim kasabada hayat çok sıkıcı" der. Diğer çocukların bir 'hayal ülkesi'ne gittiğine inanmakta, onlara yetişemediği için üzülmemektedir.

Amerikalı yazar Russell Banks, 13. yüzyıl Almanyası'na ait bu klasik masalı ve 19. yüzyıl İngiliz şairlerinden Robert Browning'in masaldan hareketle yazdığı ünlü şiiri, 1980'lerde Texas'ın güneyinde yaşanan acı bir olayla harmanlar. Banks'in 1991'de yazdığı aynı adlı romandan uyarlanan Atom Egoyan imzalı "Başka Bir Dünya" (The Sweet Hereafter, 1997) ise bir insanın başına gelebilecek felaketler içinde, çocuğunun ölümünden daha korkunç şey olup olamayacağını sorgulayan, acı dolu, allak bullak edici bir filmidir.

Öykü, dağınık yerleşime sahip küçük, soğuk, karlı buzlu bir Kanada kasabasında geçer. Bir süre önce okulun servis otobüsü kaza yapmış, 14 çocuk ölmüştür. Aniden ortaya çıkan, kendi kızını da uyuşturucu nedeniyle yakında kaybedeceğini bilen yaşlı bir avukat, kazaya bazı ihmallerin yol açtığını iddia ederek acılı aileleri birleştirip tazminat davası açmaya çalışır. Bazen iki, bazen de üç farklı zaman boyutunda izleriz

acının en yoğun, en çaresiz bırakan biçiminin damga vurduğu süreci. Yıllarını çocuklara vermiş, acısı yüzünden okunan otobüs şoförü Dolores; evlat edindikleri yerli kızı yitiren ve çevrede hippie olarak tanımlanan Otto çifti; her gün otobüsü izleyip arka camdan bakan öksüz ikizlerine el sallayan Billy Ansell; kazada sakat kalan, ruhen yaralanan kızıyla günahkar bir ilişki yürüten Sam Burnell; Avukat Mitchell Stevens'in, "Bırakın öfkenizi ve acınızı ben yönlendireyim" teklifine değişik tepkiler verirler. Üzerine uğursuzluk çökmüş kasaba, 'günahlarıyla' ve günahların bedelini çocukların ödemiş olmasıyla yüzleşmeye pek istekli değil gibidir.

Banks'in romanı dört karakterin bakış açısından aktarılan dört bölümden oluşurken, Egoyan olay akışında da kimi değişiklikler yaparak öyküyü avukatın bakış açısından, geriye dönüşler ve ileri sıçramalarla anlatır. Etkileyici güzellikteki kurgu çalışması görüntü ve müziğin uyumuyla birleşir, kamera, karla kaplı coğrafyada yumuşak hareketlerle adeta dans eder. Karşımızda, her anı acıyla anımsanan bir olay, gidenler ve kalanlar, ilk bakışta bundan yararlanmaya kalkışan, "Bu kazada bir ihmal var ve sorumluları bedelini ödemeli" diyen, bir fırsatçı gibi görünen avukat vardır ve film ilk sahneleriyle, yüzlerce örneği bulunan 'dava açma girişimi-hukuki süreç' serüvenlerinden biriymiş gibi bir izlenim uyandırır. Otobüsün iyi sıkıştırılmamış vidasının hesabı mutlaka sorulmalıdır! Ama Egoyan elbette ki bununla sınırlamaz kendini; acıyı derinleştirir, ölümün, yıkımın, kuşaklar arası kopukluğun, 'çocukların kaybı'

üzerinden beyazperdede adeta somutlaştığı benzersiz bir film çıkartır ortaya.

"Başka Bir Dünya", yıllandıkça değeri artan İngiliz Shakespeare oyuncusu Ian Holm'un müthiş performansıya, insanın iliklerine işleyen müzikleriyle seyirciyi başka bir boyuta sürükleyen, hüznü bir filmidir. Avukat Stevens'in, üç yaşındayken örümcek sokması sonucu ölümle yüz yüze gelmiş olan kızını kurtarmak için yaptığı akıl almaz müdahale ve hastaneye yetiştirme çabasını anlatan sahne gibi unutulmaz anlarla bezeli, kahredici bir masal, acıtıcı bir şiirdir Egoyan'ın anlattığı. 1991'de "Sigortacı" (The Adjuster), 1994'te "Exotica" ile hayranlığımızı kazanmış; 2002 yapımı "Ararat"ta sipariş üzerine film çekmenin sonuçlarını sergileyerek ciddi bir hayal kırıklığı yaratmış, neyse ki "Büyük Hata" (Chloe, 2009) ile parıltısını koruduğunu kanıtlamış bulunan Ermeni-Kanadalı yönetmenin filmografisindeki tartışmasız zirve noktasıdır "Başka Bir Dünya". Egoyan'ın karısı Arsinée Khanjian'ın kazada oğlunu kaybeden Wanda'yı, yazar Russell Banks'in kızı Caerhan'ın da avukatın müptela kızını canlandırdığını belirtiyim.

Açlık susuzluk, hava saldırıları, mayınlı bölgeler, trafik kazaları, gece yarısı evlerinin ya da gündüz vakti okullarının silahlı saldırganlarca basılması... Dünyanın dört yanındaki tüm o çocukların neden öldüğünü, nereye gittiklerini bilmiyoruz ve aslında 'araf'ta olanlar bizleriz. Filmde, iki çocuğunu yitiren Bill Ansell'in, avukata, "Eğer ölüleri diriltemiyorsan, yardımcı olamazsın" demesinden ibaret her şey ve çocukların 'gittiği' bir dünya gerçekten çok 'başka', çok sıkıcı. ■

BRAD PITT'İ BAŞIMIZA TAÇ EDEN 11 FİLM

Geçtiğimiz hafta vizyona giren "Kibarca Öldürmek" (Killing Them Softly), Brad Pitt'in zaman geçtikçe ne kadar iyi bir oyuncu olduğunun ve yaş aldıkça seyretmesi daha da keyifli bir adama dönüştüğünün göstergesi. 11'lik listemizi bu kez, yakışıklı oyuncunun kariyerindeki kilometre taşlarına ayırdık.

H ER NE KADAR MARLON BRANDO, MARCELLO MASTROIANNI GİBİ ESMER ADAMLAR SİNEMANIN YAKIŞIKLI OYUNCULARI OLARAK

tarihte yer alsalar da, sarışın adamlar sahnenin göbeğinde hep vardı. Örneğin 'altın çocuk' Robert Redford "Lânetli Kadın" (This Property Is Condemned), "Benim Afrikam" (Out Of Africa), "Muhteşem Gatsby" (The Great Gatsby) gibi filmlerle unutulmaz karakterlere can verdi. 'Altın çocuk'lara bizden Göksel Arsoy'u da örnek verebiliriz örneğin. Brad Pitt'in yaş aldıkça Robert Redford'a benzemesi kuşkusuz büyük bir fiziksel tesadüf ama Hollywood'un bu parlak, sarışın adamlara her daim ihtiyaç duyacağı da aşîkar. Ayın dikkat çekici filmlerinden "Kibarca Öldürmek" hazır vizyondayken, bu vesileyle Pitt'in kariyerinde kısa bir yolculuğa çıktık, onu başımıza taç yapan kilometre taşlarında duraksadık.

1 THELMA VE LOUISE (THELMA & LOUISE, 1991)

İki kadının kocası ve erkek arkadaşının hayatından sıyrılıp yollara düşmesini anlatır "Thelma ve Louise". Thelma daha genç, daha akli havada bir kadinken, Louise onu çekip çevirir ve böylelikle giriştikleri bu yol macerasında birbirini dengeleyen, zaman zaman da kollayan iki kadına dönüşürler. Filmde Brad Pitt sadece şöyle bir görünür, kısacık bir rolü vardır. Thelma'yı kendine âşık ettikten sonra parasını da alıp ortadan kaybolur. Kısa bir rol de olsa kalp kıran erkek rolü hemen üzerine biçilmiş gibi görünür, ışığını belli eder. Pitt'in, daha sonra birçok filminde rastlayacağımız, yanağının yanına yerleştirdiği sevimli gülüşüne "Thelma ve Louise" de ilk kez şahit oluruz. 1990'ların kült filmleri arasında başa güreşen "Thelma ve Louise", biraz da gencecik Brad Pitt'le anılır hep...

2 VAMPIRLE GÖRÜŞME (INTERVIEW WITH THE VAMPIRE: THE VAMPIRE CHRONICLES, 1994)

Brad Pitt "Vampirle Görüşme"de dönemin star oyuncusu Tom Cruise ile birlikte kamera karşısına geçer. Tom Cruise filmin öne çıkan yıldızı olur, Brad Pitt ise ilk başrollerinden biri olmasına rağmen Cruise'un gölgesinde kalmaz, oyunculuğunun ne kadar parlak bir yöne doğru evrilmeye başladığını gösterir. Şimdilerde kült vampir filmlerinden biri olarak anılan "Vampirle Görüşme"de Tom Cruise ile Brad Pitt'in sahneleri uzun süre konuşulur. Sadece Tom Cruise değil, Antonio Banderas ve Christian Slater gibi oyuncuların da arz-ı endam ettiği ve Neil Jordan'ın yönettiği filmin, Pitt'in kişisel tarihinde ayrı bir yeri vardır. Zira "Thelma ve Louise"den sonra yavaş yavaş genç kızların gözdesi olmaya başladığı sürece tekabül eder.

2

3

4

5

3 İHTİRAS RÜZGARLARI (LEGENDS OF THE FALL, 1994)

Bir aile üzerinden şekillenen filmde aynı kadına âşık olan üç kardeşin hikayesi anlatılır. En küçük kardeş Samuel'in nişanlısı olarak eve getirdiği Susannah, Samuel savaşta ölünce yalnız kalır. Diğer iki kardeşin de ona âşık olmasıyla birlikte hem aile, hem de bir dönemin savaş trajedisi çıkar ortaya. Brad Pitt burada ortanca kardeş Tristan rolündedir, ailenin toparlayıcısıdır. Uzun kumral saçlarıyla gördüğümüz Pitt, bu filmle birlikte sevimliliğinin yanına vahşi tarafını koyar. Kendini gösterebildiği ilk filmidir Pitt'in. Daha öncesinde de birkaç filmde başrol almıştır ama burada artık kalıcı bir aktör olacağının müjdesini verir. Karısını kaybettiği sahnede, deliliğin sınırlarında gezindiği hali, Pitt'in kariyeri boyunca üzerine gijeceği bir hırka olacaktır.

4 YEDİ (SE7EN, 1995)

İncil'deki yedi günah fikri üzerinden hareketle, günahkâr gördüğü yedi insanı öldüren bir seri katil fikrine dayanır film. Pitt burada dedektif David rolündedir. "Yedi", aynı zamanda David Fincher'la birlikte çalıştığı ilk filmidir. Pitt'in saçları kısalmıştır bir de. Filmin sonunda silahını seri katilin kafasına dayadığı sahne oyunculuğunun doruk noktalarından biridir. Hemen yanındaki bavulda cansız karısının başının bulunduğunu öğrendiğinde yaşadığı hezeyan, ağlamadan, bağırmadan ve sağa sola saldırmadan kendine has bir ustalıkla kusar gibi çektiği acı, gözlerinden fışkırıp ensesine doğru yayılır. Bu acı ona bir yıl önceki "İhtiras Rüzgarları"ndan tanındıktır. Birbirlerine uzaktan akraba olan bu hisleri cebine koyar Pitt ve sonraki filmlerinde yolunu bulmak üzere yavaş yavaş geçtiği yerlere bırakır.

5 DÖVÜŞ KULÜBÜ (FIGHT CLUB, 1999)

Brad Pitt artık olgunlaşırken sadece bir erkek güzeli olmadığını gösterir. "Dövüş Kulübü"nde zihni de bedeni kadar kayıp bir adam olan Tyler Durden'i canlandırır. Durden varla yok arasında bir yerde dolanırken, Pitt popülaritesinin zirvesine doğru ilerlemektedir. Tüketim toplumunu eleştiren, kapitalizmi bireyin nasıl da çıkmazlara sürükleyeceğini betimleyen "Dövüş Kulübü", zamanla kült bir filme dönüşür. "Dövüş Kulübü"nün sonunda Tyler Durden kendi kendini imha edecek olsa da Brad Pitt "Yedi"de ilk kez çalıştığı David Fincher üzerinden kariyerine yeni bir taş koyar; sadece sevimli, yakışıklı bir adam değildir artık, iyi bir oyuncudur da... Üstelik iyi, güzel, doğru adam da değildir, Tyler Durden'le birlikte bedeninden bir anti-kahraman yaratmıştır. Edward Norton'la birlikte sinema tarihine geçerler...

6

7

8

6 BAY VE BAYAN SMITH (MR. & MRS. SMITH, 2005)

Birbirinden habersiz av ve avcı olan bir karı-koca hikayesini yumuşak bir polisiyeyle anlatır "Bay ve Bayan Smith". Pitt burada karısının aslında kendini arayan bir ajan olduğunu çok geç öğrenen adam durumundadır. Bir evlilik hikayesi gibi başlar, yavaş yavaş bir polisiyeye dönüşür. Eğlenceli, izlemesi kolay ve yakışıklı adam ile güzel kadın kontenjanından seyirciye ulaşmayı başaran "Bay ve Bayan Smith", Brad Pitt filmografisinin sığ bir kenarında durur. Gişede parlayan ve seyircinin ilgisine mazhar olan filmin kariyer anlamında Pitt'e sağladığı çok şey olmayabilir ama bu filmde sonra Angelina Jolie ile olan birlikteliği ile de anılmaya başlar. Çekimler esnasında tanışan ve daha sonra evlenen Pitt ile Jolie'nin tanıştığı film olarak kalır akıllarda...

7 BENJAMIN BUTTON'IN TUHAF HİKAYESİ (THE CURIOUS CASE OF BENJAMIN BUTTON, 2008)

"Benjamin Button'ın Tuhaf Hikayesi"nde Brad Pitt yaşlı doğup bebek olarak ölecek olan adamı canlandırır; Benjamin farklı doğmuştur ve gitgide gençleşir. Zamanla üzerindeki gizemi çözmeye başlar ama hayatını sürdürme biçimi diğerlerine benzemediğinden hep acı çekecektir. Benjamin Button bir ironidir, hayata, ölüme, gençliğe, yaşlılığa ve zamanın gidişatına ters bir ironi. Benjamin'in fiziksel değişimlerinin ruhuna nasıl yansıdığına bir şahit oluruz. Pitt sakinleşmiş gibidir artık, kameranın önünde yavaşça akar. "Yedi" ve "Dövüş Kulübü"nden sonra David Fincher yönetmenliğinde daha güvende hisseder sanki, kendini kameranın kollarına bir emniyet duygusuyla bırakır.

8 ARAMIZDA CASUS VAR (BURN AFTER READING, 2008)

Oyunculuğunun geldiği nokta zamanla içselleştirdiği bir 'öz'e dönüşür Pitt için. Artık üzerine biçilen her rolü rahatlıkla şekillendirebilmekte ve kendi dehlizlerinde dolaştırabilmektedir. Yer aldığı filmlerin çoğunda akılda kalan Pitt'in oyunculuğu olur. Coen Kardeşler'in yönettiği, ajanlar arasında geçen bol şamatalı "Aramızda Casus Var" bu anlamda Pitt'in kariyerinde değişik bir noktaya işaret eder. İçselleştirdiği 'öz'ü yanına almıştır artık ve bu noktadan sonra "Aramızda Casus Var" gibi bir Coen komedisinde bile sırtmaz; aksine mizahi tarafı öne çıkar. Muzır bir adamdır ve karakteri bunu gerektirmese de o içerisindeki ele avuca sığmaz adamı ortaya çıkarmaya çalışır. Kimse de ona düzgün adam olması gerektiğini söylememiştir zaten.

9 SOYSUZLAR ÇETESİ
(INGLOURIOUS BASTERDS, 2009)
Brad Pitt iyi bir oyuncu olmasının yanında kariyeri boyunca iyi, sayılı yönetmenlerle çalışma şansına sahip olur. Daha kariyerinin başında Robert Redford, David Fincher gibi yönetmenlerin kamerasından geçer. "Soysuzlar Çetesi" ise Pitt'in Tarantino'yla buluşmasıdır. Nazilere karşı Yahudi direnişçilerin başındaki teğmen Aldo Raine'i canlandıran Brad Pitt bu filmde de oyunculuğuyla göz doldurur. Sinema tarihinde yüzlerce II. Dünya Savaşı filmi olsa da Tarantino'nun tarihi kendi ince mizahıyla okuduğu film, bir Tarantino fantazisi olarak da görülebilir tabii ama Pitt'in canlandırdığı teğmen Aldo Raine de akıllara kazınan bir karakter olur. Bebeksi yüzüyle herkesin yalnızca 'romantik prens' olacağını düşündüğü Pitt, artık 'sert erkek' imajının da perdedeki en sağlam suretlerinden biridir.

10 HAYAT AĞACI
(THE TREE OF LIFE, 2011)
Terrence Malick'in yöneteceği ve Brad Pitt ile Sean Penn'in yer alacağı "Hayat Ağacı" daha baştan ilgi çekiciydi. Beyazperdeye yansıdığı anda ise doğayla iç içe olduğu kadar bir ailenin anatomisini çıkaran etkileyici, sarsıcı bir film çıktı karşımıza. Doğanın ve zamansızlığın ortasında sert ve otoriter bir baba olarak görürüz Pitt'i... Dudağının yanına koyduğu sevimli gülümseme zaman geçtikçe kaşının üzerine doğru geçmiştir artık, kaşlarını kaldırdıkça alnında oluşan çıkıntılar daha iyi anlamamızı sağlar Pitt'i. Bu, olgunlaşmanın yanında ifadeye de sinen başkalaşım "Hayat Ağacı"nda açıkça sezilir. Etrafında dolandığı, yarattığı ya da üzerinden geçtiği her karakteri kendine özgü bir biçimde canlandıran Pitt, başka bir döneme doğru geçmektedir.

11 KİBARCA ÖLDÜRMEK
(KILLING THEM SOFTLY, 2012)
Pitt'in kendine baştan beri çizdiği ve ilerlediği yol, her yaşta daha farklı ama her seferinde seyretmesi daha da keyifli bir adam çıkardı karşımıza. En son Andrew Dominik'in yönettiği "Kıbarca Öldürmek" ile arz-ı endam eden Pitt, burada da kendine has çocuksulukla seksilik arasında gidip gelen ama bir yandan da oynadığı karakterin hal ve tavırlarından taviz vermeyen bir adam. Bağırın, kızan hallerine zaman zaman burnundan çıkardığı sigara dumanı yaklaşıp; yanındaki adamın ne dediğini umursamayan bakışlarına, kendi repliğini söylerkenki gülümseyişi eşlik eder. Elli yaşına geldiğinde oyunculuğu bırakacağını açıklamış olsa da her projeyi tek başına sürükleyebilecek potansiyele sahip olan Pitt, her zaman kabul edilen, merak uyandıran bir oyuncu.

GERRY

"Gerry" pek çok yönden gayet minimal ve mütevazı bir yapım hüviyetinde; en azından bütçe açısından. Gus Van Sant'ın, filmin ulaştığı yıkıcı etkiye giden yolda ekibinden aldığı verim ise hiçbir bütçeyle satın alınamayacak cinsten.

KARİYERİNİN İLK DÖNEMİNDEKİ MUCİZEVİ İŞLERİYLE FİKİSEL DERYALARDA BÜYÜK BİR BUHRANA DOĞRU SÜRÜKLENEN

Gus Van Sant filmografisini incelediğinizde, değeri belki de en fazla göz ardı edilmiş yapımlardan biridir "Gerry" (2002). Bir de yönetmenin hak ettiğinden çok daha yüksek mertebelere yerleştirilmiş bazı filmlerini hesaba katacağ olursanız düpedüz üvey evlat muamelesi görmüş bir başyapıt olduğunu söyleyebiliriz. Senaryosunu başrol oyuncular Matt Damon ve Casey Affleck ile beraber kaleme aldığı bu varoluşçu yol filmi denemesinde Van Sant kariyerinin konvansiyonel sinemadan en uzağa düşen parçasına imza atıyor.

Her ne kadar bir yol filmi olarak tanımlanmış bulunsak da, aslında "Gerry" bu alt türün beylik örneklerinden biraz daha farklı bir düzlemde yer alıyor. "Gerry"ye ismini veren iki genç adam, film boyunca ne olduğu açıkça zikredilmeyen 'şey'i görmek üzere çölün ortasında bir yolculuğa çıkıyorlar. Fakat aradıklarını bulamamaları bir yana, yollarını da yitirip uçsuz bucaksız yabanda bir başlarına aç biilaç kalıyorlar. Yönlerini bulmaya çalıştıkları iyiden iyiye hiçliğin ve ümitsizliğin içine çekiliyorlar. Bu anlamda "Gerry" için bir nevi 'arayış filmi' demek belki daha doğru olabilir. Veya tam tersi bir yaklaşımla 'kayboluş filmi'.

"Can Dostum"un (Good Will Hunting, 1997) ardından Hollywood projeleri ile bağımsız filmler arasında mekik dokumaya başlayan Van Sant, filmografisinin belki de en ayrık ve cesur işini ortaya koyuyor "Gerry"de. Yalnızca bir bağımsız yapım olmakla kalmayıp, giderek deneysel

sinemaya da göz kırpan "Gerry" uzun planlardan kurulu son derece ağır ilerleyen yapısı, minimum diyalog ve olay zincirine dayanan senaryosu, yarattığı kimi gerçeküstücü imgeler ve varoluşsal sorularıyla geniş kitleye hitap etmeyen, dahası izleyicisinden bolca sabır talep eden fakat bu sabrın karşılığında eşsiz bir sinema deneyimi bahşeden o özel filmlerden biri.

Van Sant'ın hemen sonrasında filme alacağı "Fil" (Elephant, 2003) ve "Son Günler" (Last Days, 2005) ile birlikte yönetmenin 'Ölüm Üçlemesi'ni teşkil eden "Gerry"de geçen her dakikayla karamsarlık ve 'kaybolmuşluk' katsayısı da artıyor. Gerçi ölüm olgusu bütün filme nüfuz etmiş temalardan biri olarak göze batmıyor ancak iki gencin yitişi yalnızca fiziksel olmaktan çıkıp, zihni ve ruhani boyutlara da ulaştığında içinize ölümden de beter, keskin, asap bozucu bir ızdırıp hissi tüm ağırlığıyla çöreklenmeye başlıyor.

"Gerry" pek çok yönden gayet minimal ve mütevazı bir yapım hüviyetinde; en azından bütçe açısından. Van Sant'ın, filmin ulaştığı yıkıcı etkiye giden yolda ekibinden aldığı verim ise hiçbir bütçeyle satın alınamayacak cinsten. Filmin senaryosunun yanı sıra, montajında da parmağı bulunan ve aralarındaki sıkı dostluğun da etkisiyle yer yer doğaçlamaya başvurdukları hissedilen Damon ve Affleck ikilisi çok fazla repliğe ihtiyaç duymaksızın da ortaya olağanüstü oyunculuklar çıkarabileceğini kanıtıyor. Büyüleyici güzellikteki ebedi besteleriyle Arvo Pärt filmin ruhunu kusursuz bir biçimde bütünlerken, kendisinden alışıldığı üzere böğrümüne kör bir bıçak daha saplıyor. Van Sant'ın favori görüntü

yönetmeni Harris Savides ise işiğinden tozuna doğanın tüm isyankârlığıyla dostça bir anlaşmaya varmış sanki. Son olarak filmin ses bandına da dikkat! Kulağınızdan gitmeyen tüm o uğultular, çalı çırpı hışırtısı, ayak sesleri ve rüzgar fısıltıları en baba repliklerin nail olamayacağı bir çarpıcılığa, adeta mistik bir etkiye ulaştırıyor filmi.

"Gerry"de en heyecan verici ve yaratıcı senaryonun bile yerini dolduramayacağı, vaat ettiği zenginliklere erişemeyeceği iki unsur daha mevcut: doğa ve insan. Filmin doğrudan insanoğlunun tabiatı ana karşısındaki acizliğini göstermek maksadıyla çekilmediği aşikâr olsa da, en sakin ve barışçıl haliyle bile doğanın ne denli kudretli ve baş edilmesi güç, insanın ise olsa olsa uzayda bir su damlasından ibaret bulunabileceğini hatırlatması da filmin sarsıcı niteliklerinden bir diğeri. Bu açıdan, tüm o sükûnetin içinde, neredeyse bir tablo güzelliğindeki peyzajın ardında doğanın farklı bir yüzünü arıyor, uyuşturucu bir etkinin peşine düşüyor sanki Van Sant. Tıpkı karakterlerinin uğruna yollara düştükleri, bir çeşit simge veya metafor vazifesi gören 'şey' gibi, o da doğanın göbeğinde kendi nesnesini arıyor belki de. "Gerry" bu türden sembolik anlamlarla dolu bir film aslında. O meçhul 'şey'i arayış bambaşka bir şeye, eve dönüş yolunu bulma çabasına, bir anlamda yaşam arayışına dönüşürken, varılan nokta ise gazap, keder ve ölümden ötesi olmuyor.

Netice itibarıyla, Antonioni, Béla Tarr ve biraz Tarkovski etkisi taşıyan bir film olarak tanımlanabilecek "Gerry" Amerikan bağımsız sinemasının ilginç örneklerinden biri sıfatıyla anılması ve gelecek nesillere aktarılması elzem bir yapıt. [\[1\]](#)

OLMAK İSTEDİĞİM YER

ORJİNAL ADI This Must Be The Place

YÖNETMEN Paolo Sorrentino

OYUNCULAR Sean Penn, Judd Hirsch,

Eve Hewson, Kerry Condon,

Frances McDormand, Hary Dean Stanton

YAPIM/SÜRE 2011 İta.-Fr.-İrl., 118 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. 2.0 DD Tr.

ŞİRKET Tiglon (Filma)

Yönetmen Sorrentino
'arıza' karakter
yaratmada ve bu
karakterle bir 'hikaye'
kurmada başarılı...

PİYASA ÖMRÜ'NÜ TAMAMLAMIŞ ROCK YILDIZI CHEYENNE DÜNYALIĞINI YAPMIŞ Dublin'deki malikanesinde kendi halinde bir hayat sürmektedir. Bol makyajlı yarı 'efemine' bu eski rock yıldızının bildik hayatı, 30 yıldır görmediğini babasının ölüm haberiyle değişir. Son görevini yapmak üzere New York'a giden Cheyenne babasının yarım bıraktığı bir 'iş'i tamamlamak zorunda kalır.

Babası 2. Dünya Savaşı sırasında kendisine işkence eden Nazi subayını bulmayı kafasına takmış ama ona çok yaklaştığı dönemde hayatını kaybetmiştir. Bu yarım kalan görevi devralan Cheyenne, hem ailesinin hem de kendisinin 'eksik' olan hikayesini tamamlamaya koyuluyor.

"Olmak İstedğim Yer", kendi gerçeğinden ve geçmişinden kaçıp, yarattığı dünyada biraz da 'arıza' bir hayatı seçen karakterini yeniden inşasını anlatıyor aslında. Cheyenne'nin bir tür laboratuvar ortamına dönüştürdüğü dünyasından çıkıp önce kendi (babası) daha sonra da ailevi (babanın geçmişi) ile yüzleşmesi onu yeniden 'erkek' haline

getiriyor. Oğulun tarihsel bir görev olarak babanın hikâyesini tamamlama misyonunu 'soykırım' üzerinden ele alan İtalyan yönetmen Paolo Sorrentino (kendisini İstanbul Film Festivali'nde izleyip pek sevdiğimiz "Il Divo"dan tanıyoruz) 'arıza' karakter yaratmada ve bu karakterle birlikte bir 'yol hikayesi' kurmadaki başarısını filmin finaline taşıyamıyor ne yazık ki. Cheyenne'nin bir hesaplaşma değil de daha çok kendini (erkekliğini) yeniden kurması olarak şekillenen finale doğru film de akamete uğruyor.

Sorrentino'nun The Cure'ün solisti Robert Smith'in hırpani halinden esinlenerek yarattığı Cheyenne rolünde Sean Penn'in bir kez daha göz alıcı olduğunu eklemekten geçmeyelim. Penn oyunculuk serüveninde giderek fiziksel olarak da zorlayıcı ("Benim Adım Sam", "Milk" vb.) karakterlere doğru yol alıyor ve hepsinin altından da alınının ağıyla çıkıyor. [21](#)

Filme adını veren şarkını sahibi Talking Heads'ten David Byrne'nin Will Oldham ile birlikte hazırladıkları müzikler enfes.

Filmin 'erkeklik' meselesine yaptığı ve finalde taçlandığı vurgu, fazlasıyla 'İtalyan işi'.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

ÇANAKKALE 1915

YÖNETMEN Yeşim Sezgin
OYUNCULAR İlker Kızmaz, Baran Akbulut,
 Barış Çakmak, Celil Nalçakan,
 Ufuk Bayraktar, Rıza Akın
YAPIM/SÜRE 2012 Türkiye, 128 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Türkçe
ŞİRKET Tiglon (Fida)

Yer yer hamasete kaçan
 ama Çanakkale ruhuna
 saygısızlık çukurlarına
 düşmeyen, orta karar
 bir özet-film.

2 015'TEKİ 100. YILDÖNÜMÜ YAKLAŞTIKÇA, ÇANAKKALE SAVAŞI'NI KONU ALAN FİLM VE romanların sayısında da artış yaşanması sürpriz değil. Türkiye'de sağın da solun da farklı açılardan da olsa sahip çıktığı ve üç aşağı beş yukarı aynı duyarlılıkla yaklaştığı, 20. yüzyılın başlarında işgalcilere karşı anti-emperyalist direniş zincirinin önemli halkalarından birini oluşturan Çanakkale Savaşı'nın beyazperde yansımalarının şimdilik son örneğini oluşturan "Çanakkale 1915" belki çok iyi bir film değil ama açık söylemek gerekirse, Sinan Çetin imzalı 'saçmalıklar kordelası'ndan sonra zemberekle suyuyla yıkanmış gibi duruyor.

2009 yapımı curling temalı spor komedisi "Süpürrrr"le çok ses getiremese de 'fena değil' kategorisinden bir ilk adım atan Yeşim Sezgin, bu kez de yere mümkün olduğunca sağlam basmaya çalışarak, 'seyredilebilir' niteliklere sahip, evet, biraz hareketli-görüntülü tarih dersi kıvamında bir iş çıkartıyor. Hamaset var mı, var; kahramanlık edebiyatı yapılıyor mu, yapılıyor; kimi diyaloglar

sakil söylemlerden ibaret kalıyor mu, kalıyor ama film sonuçta Çanakkale 1915 ruhuna saygısızlık çukurlarına da düşmüyor ve hakkı verilmiş pek çok sahne de mevcut.

Turgut Özakman'ın "Diriliş" romanından hareketle yazılan senaryoya dayanan, dijital efektlerinden sualtı ve hava çekimlerine kadar belli bir ortalama tutturan, güçlü isimlerden oluşan oyuncu kadrosunun da elinden geleni esirgemediği, kimi sahnelerde sendelese de asla yere kapaklanmayan bir film olduğunu rahatlıkla söylemek mümkün "Çanakkale 1915" in. Mustafa Kemal'i canlandıran İlker Kızmaz'ın başarısına ve Can Atilla imzalı müzik çalışmasının yarattığı kulak doygunluğuna da dikkat çekelim ve bu 'özet-film'in kendi üstüne düşeni yerine getirmiş olduğuna dikkat çekelim. Seyredin... Pişman olmaz ve sıkılmazsınız. [2]

Ev bahçesinde değil de savaşın gerçekten yaşandığı yerlerde çekilmiş olmasına alkış.

Seyit Onbaşı sahneleri çok sorunlu. Allah rızası için bir el atın yahu...

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

1 - 2013'te 'tüm zamanlar' tabiri kullanılmasın!

Gişede rekorları seviyoruz. Hele hele rekor kıran bir yerli filmse... Ama şu 'tüm zamanlar' tabirini 2013'te olsun kullanmayalım. Çünkü 1989'dan öncesine dair gişe rakamlarıyla ilgili düzenli veri yok elde.

2 - 2013'te de Emek'ten vazgeçmeyeceğiz!

Emek Sineması için 2009'dan beri sinemaseverler mücadele veriyor. Ama 2013'te mücadelenin şiddeti artacak. Çünkü sinemanın yıkımının gerçekleşme ihtimali bu yıl daha fazla.

3 - 2013'te törenlerde protokol konuşmaları olmasın!

Türkiye'de düzenlenen festival açılış ve kapanış törenlerinde uzayan, uzadıkça sıkıcılaşan protokol konuşmaları olmasın istiyoruz. Çünkü klişe laflarla sahnede ne kadar dururlarsa o kadar çok medyada gözükeceklerini sanıyorlar, ama o fotoğraflar kullanılmıyor!

4 - 2013, Reha Erdem'in yılı olacak

Reha Erdem kendini özletti. 2013'te iki filmle, "Şarkı Söyleyen Kadınlar" ve "Jin" ile karşımıza gelecek. Bu filmler, muhtemelen önce festivallerde gösterilecek. Merakla bekliyoruz...

5 - 2013'te ifadelere dikkat edilsin!

Yaşını başını almış yönetmenlere artık 'genç yönetmen' denilmesin. Söyleşilerde "Biraz filminizden bahseder misiniz?" sorusu yöneltilmesin. İki üç yıl içinde unutulacak filmler başyapıt ilan edilmesin. 'En'li, 'ilk'li nitelendirilmeler yapılırken öncesi bir araştırılsın.

ROCK FM 94.5

VIDEO SHOW FILM TELEVISION
DVD CINEMATIC COMMUNITY
WORK PRODUCTION THINK MOVIE DVD SCREENPLAY
TODAY NEW TELEVISION MOVIES MOVING VIDEO FILM SHOW
FILM PRODUCTION CLOSE-UP
PRODUCTION SHOW ACTOR FILM SHOWING MOTION THRILLER HORROR CLOSE-UP MONEY
ACTION MOVING TELEVISION MONEY SCREENPLAY COMMUNITY THINK BUSINESS PRO
MOVIES CINEMATIC HORROR DVD COMMUNITY SCREEN VIDEO NETWORK PRODUCTION
CLOSE-UP SHOWING PICTURE PRODUCTION CINEMATIC SCREEN SHOW
SHOW ACTOR VIDEO INDUSTRY SHOW ACTOR SHOWING SCREENPLAY TELEVISION MOVIE COMMUNITY
PRODUCTION TELEVISION PRODUCTION MOVIES PROJECT COPY CLOSE-UP THRILLER SCREENPLAY
INDUSTRY PICTURE MOVIE COMMUNITY CINEMATIC TELEVISION COPY COMMUNITY PRODUCTION FILM
HINK COMMUNITY SCREENPLAY COPY MOTION INDUSTRY SHOW ACTOR
MOVIES SCREEN THINK SHOWING 7. CADDE HORROR PICTURE SCREENPLAY BUSINESS MOVING
TELEVISION PROJECT TELEVISION COMEDY FILM NETWORK PRODUCTION MOVIES PRODUCTION
DVD PRODUCTION COMEDY SHOW ACTOR SCREENPLAY PRODUCTION SHOWING
CINEMATIC PUBLIC SHOWING PICTURE SHOW VIDEO COMMUNITY PICTURE THINK TELEVISION
ICTURE TELEVISION FILM COMMUNITY CINEMATIC SHOW ACTOR SCREENPLAY NEW PRODUCTION
TODAY BUSINESS NEW PRODUCTION COMMUNITY THINK PRODUCTION THINK MOVIE NETWORK SCREENPLAY
SHOW ACTOR MOTION FILM VIDEO MOVING MOVIES TELEVISION NEW TODAY PUBLIC COMEDY
NETWORK SHOW CLOSE-UP MOTION SHOWING FILM PRODUCTION SHOW ACTOR THRILLER
ACTION MONEY HORROR THRILLER MOTION SHOWING FILM PRODUCTION SHOW ACTOR MOVING PRODUCTION
PROJECT BUSINESS THINK COMMUNITY SCREENPLAY MONEY TELEVISION DVD HORROR CINEMATIC
PRODUCTION NETWORK VIDEO SCREEN COMMUNITY DVD HORROR CINEMATIC
SCREEN CINEMATIC THINK PRODUCTION NETWORK SHOWING
SHOW SCREENPLAY SHOWING SHOW ACTOR INDUSTRY VIDEO
CLOSE-UP COPY PROJECT MOVIES PRODUCTION
THINK SCREENPLAY

**SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA
KEYİFLİ BİR YOLCULUK**

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER PAZAR 22.00-00.00 ARASI **94.5 ROCK FM'DE**

“Bahse girerim ki, her 10 insandan dokuzu, yatağa girmek üzere soyunan çıplak bir kadın görse, hatta odasında dolaşan çıplak bir erkek görse, bir an duracak ve bakacaktır. Kimse başını çevirip de 'Beni ilgilendirmez' demez.”

Alfred Hitchcock